

Noty objaśniające do rachunku przepływu środków pieniężnych

- Struktura środków pieniężnych przyjętych do rachunku przepływu środków pieniężnych po doprowadzeniu do porównywalności skonsolidowanego bilansu otwarcia w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (w tys. zł).

Lp.	Treść	Stan na początek roku	Stan na koniec okresu bieżącego
1.	Środki pieniężne w kasie	1 819	1 384
2.	Środki pieniężne w banku	21 531	12 426
3.	Inne środki pieniężne z tego:	3 180	8 747
	- środki pieniężne w drodze	2 908	3 472
	- weksle	272	5 275
4.	Inne aktywa pieniężne z tego:	75	206
	- odsetki od lokat	24	28
	- odsetki od pożyczek	51	178
	Razem środki pieniężne	26 605	22 763

- Podział działalności Grupy Kapitałowej PGF S.A. przyjęty w rachunku przepływu środków pieniężnych:

- działalność operacyjna – związana jest z działalnością statutową Grupy, która polega głównie na sprzedaży towarów, materiałów i usług oraz ponoszeniu związanych z tym kosztów w celu osiągnięcia zysku.

Podstawowe tytuły wpływów powodujących wzrost stanu środków pieniężnych to:

- wpływy ze sprzedaży towarów, materiałów i usług handlowych,
- wpływy z tytułu najmu i dzierżawy,
- uzyskane odsetki z wóki,
- odsetki od środków na rachunkach bieżących.

Podstawowe tytuły wydatków powodujących spadek stanu środków pieniężnych to:

- wydatki związane z pokrywaniem kosztów dotyczących sprzedanych towarów i materiałów, a także zatrudnianiem pracowników,
- płatności z tytułu zawieranych umów handlowych,
- płatności na rzecz dostawców towarów, materiałów lub usług,
- wydatki z tytułu podatków, opłat, ceł, ubezpieczeń i innych obciążających wynik finansowy,
- zrealizowane ujemne różnice kursowe od zobowiązań z tytułu importu,
- zapłacone odsetki karne oraz odsetki z wóki.

- działalność inwestycyjna - polega na nabywaniu oraz sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych oraz długo- i krótkoterminowych aktywów finansowych.

Podstawowe kierunki wydatków działalności inwestycyjnej obejmują:

- wydatki środków pieniężnych z tytułu zakupu składników rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- wydatki środków pieniężnych poniesione na zakup udziałów i akcji,

- wydatki na zakup papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu,
- wydatki na zaliczki na poczet zakupu aktywów finansowych i udzielone pożyczki,
- wydatki na dywidendy wypłacone udziałowcom mniejszościowym.

Podstawowe źródła wpływów środków pieniężnych:

- wpływy pochodzące ze sprzedaży składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych,
  - wpływy ze sprzedaży papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu,
  - wpływy ze spłaty udzielonych pożyczek oraz uzyskanych od nich odsetek,
  - wpływy za spłaty należności i odsetek z tytułu leasingu finansowego.
- działalność finansowa – polega na pozyskiwaniu kapitałów własnych i obcych (krótko- i długoterminowych) oraz na spłacie zobowiązań z tego tytułu.

Podstawowe źródła wpływów środków pieniężnych obejmują:

- wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów krótkoterminowych,
- wpływy z tytułu emisji krótkoterminowych obligacji,
- zyski ze stosowania pochodnych instrumentów finansowych.

Podstawowe tytuły wydatków środków pieniężnych to:

- wydatki na wykup wyemitowanych krótkoterminowych obligacji,
- wydatki na spłatę kredytów krótkoterminowych,
- zapłacone odsetki od zaciągniętych kredytów i obligacji,
- spłata zobowiązań z tytułu umowy leasingu finansowego,
- spłata zobowiązań z tytułu zakupu Przedsiębiorstwa,
- straty powstałe ze stosowania pochodnych instrumentów finansowych.
- wydatki związane z obsługą programu emisji obligacji.

3. Przyczyny występujących niezgodności pomiędzy zmianami bilansowymi a zmianami stanu tych pozycji wykazanymi w rachunku przepływu środków pieniężnych.

Poza eliminacjami stanu należności i zobowiązań wynikającymi z odmienności zasad sporządzania sprawozdania przepływu środków pieniężnych w stosunku do zasad sporządzania bilansu główną przyczyną występujących różnic jest:

- włączenie do sprawozdania skonsolidowanego za 2002 rok niżej wymienionych spółek zależnych:
  - PGF Sp. z o.o. w Kaliszu,
  - Apteki „CEFARM” Sp. z o.o. w Bydgoszczy,
  - PGF Sp. z o.o. w Warszawie,
  - Farm – Serwis Sp. z o.o. w Łodzi,
  - Clinika.PL S.A. w Gdańsku.
- wyłączenie z konsolidacji w roku bieżącym spółki zależnej Biomedic Sp. z o.o. w upadłości w Kielcach objętej konsolidacją w latach ubiegłych

1)	Zmiana stanu rezerw	
	- wykazana w r-ku przepływu środków pieniężnych w poz. A II.7	(3 441) tys. zł
	- wynikająca z bilansu	<u>(2 371) tys. zł</u>
	Różnica	(1 070) tys. zł
	Stanowi:	
	- stan rezerw na BO włączonych w roku bieżącym do konsolidacji spółek zależnych	1 104 tys. zł
	- stan rezerw na BO wyłączonej w roku bieżącym z konsolidacji spółki zależnej	(36) tys. zł
2)	Zmiana stanu zapasów	
	- wykazana w r-ku przepływu środków pieniężnych w poz. A II.8	(104 186) tys. zł
	- wynikająca z bilansu	<u>(116 240) tys. zł</u>
	Różnica	12 054 tys. zł
	Stanowi:	
	- stan zapasów na BO włączonych w roku bieżącym do konsolidacji spółek zależnych	(12 054) tys. zł
3)	Zmiana stanu należności netto	
	- wykazana w r-ku przepływu środków pieniężnych w poz. A II.9	78 807 tys. zł
	- wynikająca z bilansu	<u>45 678 tys. zł</u>
	Różnica	33 129 tys. zł
	Stanowi:	
	- należności na BO w spółkach zależnych włączonych do konsolidacji	(36 261) tys. zł
	- korekta należności na BO w spółce zależnej wyłączonej z konsolidacji	10 741 tys. zł
	- zmianę stanu należności na BO i BZ z tyt. dz. Inwestycyjnej	(7 609) tys. zł
4)	Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych (z wyjątkiem pożyczek i kredytów)	
	- wykazana w r-ku przepływu środków pieniężnych w poz. A. II.10	102 205 tys. zł
	- wynikająca z bilansu	<u>150 564 tys. zł</u>
	Różnica	(48 359) tys. zł
	Stanowi:	
	- zobowiązania na BO w spółkach zależnych włączonych do konsolidacji	62 717 tys. zł
	- zobowiązania na BO w spółce zależnej wyłączonej z konsolidacji	(10 919) tys. zł
	- spłata raty leasingowej – wykazanej w r-ku przepływu w poz. C.II.10	(1 194) tys. zł
	- spłata raty leasingowej z tyt. zakupu Przedsiębiorstwa od Skarbu Państwa	(4 635) tys. zł
	- zmiana stanu zobowiązań na BO i BZ z tyt. działalności inwestycyjnej i finansowej	2 390 tys. zł
5)	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	
	- wykazana w r-ku przepływu środków pieniężnych w poz. A II.11	(5 319) tys. zł
	- wynikająca z bilansu	<u>(5 689) tys. zł</u>
	Różnica	370 tys. zł
	Stanowi:	
	- saldo rozliczeń międzyokresowych w spółkach zależnych włączonych do konsolidacji	(370) tys. zł

6)	Zaciągnięcie kredytów i pożyczek – poz. C I.2 r-ku przepływu środków pieniężnych	65 791 tys. zł
	Splata kredytów i pożyczek - poz. C.II.4 r-ku przepływu środków pieniężnych	<u>177 901 tys. zł</u>
	Zmiana stanu kredytów i pożyczek:	
	- wynikający z r-ku przepływu środków pieniężnych	(112 110) tys. zł
	- wynikający z bilansu	<u>(111 155) tys. zł</u>
	Różnica	(955) tys. zł
	Stanowi:	
	- - BO otrzymanych pożyczek w spółkach zależnych włączonych do konsolidacji	955 tys. zł
7)	Emisja dłużnych papierów wartościowych – poz. C I.3 r-ku przepływu środków pieniężnych	217 007 tys. zł
	Wykup dłużnych papierów wartościowych - poz. C.II.5 r-ku przepływu środków pieniężnych	<u>206 900 tys. zł</u>
	Wpływy dłużnych papierów wartościowych:	
	- wynikający z r-ku przepływu środków pieniężnych	10 107 tys. zł
	- wynikający z bilansu	<u>10 204 tys. zł</u>
	Różnica	(97) tys. zł
	Stanowi:	
	- - zmianę stanu papierów wartościowych w spółkach zależnych włączonych do konsolidacji	97 tys. zł
4.	„Inne korekty” wykazane w poz. A II.12 r-ku przepływu środków pieniężnych w kwocie	14 445 tys. zł
	obejmują:	
	- zrealizowane zyski ze stosowania pochodnych instrumentów finansowych	(3 135) tys. zł
	- zrealizowane straty ze stosowania pochodnych instrumentów finansowych	3 965 tys. zł
	- wycena bilansowa pochodnych instrumentów finansowych	10 044 tys. zł
	- aktualizacja wartości aktywów finansowych	246 tys. zł
	- koszty emisji obligacji	153 tys. zł
	- odsetki od obligacji	2 699 tys. zł
	- odwrócenie trwałej utraty wartości udziałów w spółkach oraz rozliczenie dodatkowych emisji udziałów	784 tys. zł
	- nabycie akcji poniżej wartości nominalnej	(589) tys. zł
	- trwała utrata wartości aportu	273 tys. zł
	- wycena bilansowa jednostek uczestnictwa funduszu GAMMA	(171) tys. zł
	- dyskonto obligacji	102 tys. zł
	- trwała utrata wartości środków trwałych	54 tys. zł
	- inne korekty niepieniężne	20 tys. zł
5.	Inne wydatki inwestycyjne wykazane w pozycji B.II.5 r-ku przepływu środków pieniężnych w kwocie	2 000 tys. zł
	stanowią zaliczkę na zakup akcji w prywatyzowanym PZF Cefarm w Krakowie.	
6.	Inne wpływy finansowe wykazane w pozycji C.I.4 r-ku przepływu środków pieniężnych w kwocie	3 135 tys. zł
	stanowią zrealizowane zyski ze stosowania pochodnych instrumentów finansowych.	

7. Inne wydatki finansowe wykazane w pozycji C.II.9 r-ku przepływu środków pieniężnych w kwocie	9 084 tys. zł
stanowią:	
- zrealizowane straty ze stosowania pochodnych instrumentów finansowych	3 965 tys. zł
- koszty związane z emisją obligacji	314 tys. zł
- odsetki od obligacji	4 776 tys. zł
- odsetki od pożyczek zaliczone do kosztów ubiegłego roku	29 tys. zł

Dodatkowe noty objaśniające

1. Informacja o instrumentach finansowych

Prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe okresu bieżącego i skonsolidowane porównywalne dane obejmują instrumenty finansowe jak niżej:

- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (pochodne instrumenty finansowe, jednostki uczestnictwa Funduszu GAMMA),
- zobowiązania finansowe (pochodne instrumenty finansowe, kredyty bankowe, z tytułu wyemitowanych papierów dłużnych oraz wobec Skarbu Państwa),
- pożyczki udzielone i należności własne (pożyczki, należności z tytułu leasingu, odsetki),
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności (obligacje),
- aktywa dostępne do sprzedaży (akcje).

1.1 Stany wyżej wymienionych instrumentów z uwzględnieniem zmian w prezentowanych okresach przedstawiają poniższe tabele.

a) Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	31.12.2002	31.12.2001
Stan na początek okresu	89	2 005
- pochodne instrumenty finansowe	89	2 005
a) zwiększenia (z tytułu)	5 425	4 792
- zawarcie transakcji na instrumenty pochodne	2 853	4 783
- wycena bilansowa instrumentów pochodnych	201	9
- nabycie jednostek uczestnictwa Funduszu GAMMA	2 200	-
- wycena memoriałowa jednostek uczestnictwa Funduszu GAMMA	171	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	3 143	6 708
- rozliczenie pochodnych instrumentów finansowych	3 143	4 925
- wycena bilansowa instrumentów pochodnych	-	1 783
Stan na koniec okresu	2 371	89
- pochodne instrumenty finansowe	-	89
- jednostki uczestnictwa Funduszu GAMMA	2 371	-

b) Zmiana stanu zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	31.12.2002	31.12.2001
Stan na początek okresu	3 350	1 045
- pochodne instrumenty finansowe	3 350	1 045
a) zwiększenia (z tytułu)	17 360	8 694
- zawarcie transakcji na instrumenty pochodne	3 965	5 887
- wycena bilansowa instrumentów pochodnych	13 395	2 807
b) zmniejszenia (z tytułu)	7 396	6 389
- realizacja pochodnych instrumentów finansowych	4 307	6 389
- wycena bilansowa instrumentów pochodnych	3 008	-
- odwrócenie się wyceny aktywów	81	-
Stan na koniec okresu	13 314	3 350
- pochodne instrumenty finansowe wycena bilansowa	13 314	3 350

c) Zmiana stanu pożyczek udzielonych i należności własnych*	31.12.2002	31.12.2001
Stan na początek okresu – brutto	11 495	13 458
- pożyczki krótkoterminowe (należność główna - brutto)	9 332	10 511
- odsetki od pożyczek	475	594
- należności z tytułu leasingu finansowego długoterminowego	671	1 148
- należności z tytułu leasingu finansowego krótkoterminowego	729	730
- odsetki od leasingu finansowego długoterminowego	120	187
- odsetki od leasingu finansowego krótkoterminowego	168	289
- odpis aktualizujący należności z tyt. leasingu finansowego	(2)	-
- odpis aktualizujący odsetki od leasingu finansowego	(8)	-
- odpis aktualizujący – odsetki od pożyczek BO,	(301)	(40)
- odpis aktualizujący – pożyczki należność główna BO	(502)	-
a) zwiększenia (z tytułu)	21 670	24 891
- udzielone pożyczki krótkoterminowe	7 519	4 411
- konwersja pożyczek z długo- do krótkoterminowych	9 370	15 772
- naliczenie odsetek od pożyczek w okresie	3 436	4 255
- wydanie w leasing finansowy długoterminowy	-	370
- naliczenie odsetek od wydanego w leasing długoterminowy	-	83
- włączenie do konsolidacji odsetek od pożyczek	78	-
- włączenie do konsolidacji pożyczek	1 267	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	19 457	26 854
- spłata udzielonych pożyczek krótkoterminowych	14 999	21 362

c) Zmiana stanu pożyczek udzielonych i należności własnych*	31.12.2002	31.12.2001
- spłata pożyczki aktualizowanej	154	-
- spisanie pożyczki aktualizowanej	43	-
- wyłączenie z konsolidacji pożyczek	30	-
- wyłączenie z konsolidacji odsetek od pożyczek	2	-
- zapłata odsetek od pożyczek naliczonych w bieżącym okresie	3 004	2 768
- zapłata odsetek od pożyczek naliczonych w poprzednim okresie	132	659
- zapłata odsetek od pożyczek aktualizowanych	212	944
- umorzenie odsetek od pożyczek aktualizowanych	-	2
- zapłata należności z tyt. leasingu finansowego krótkoterminowego	689	848
- zapłata odsetek od leasingu finansowego krótkoterminowego	163	271
- rozwiązanie umowy leasingowej	29	-
Stan na koniec okresu (brutto)	13 707	11 495
- odpisy aktualizujące wartość pożyczek krótkoterminowych	(963)	(502)
- odpisy aktualizujące odsetki od pożyczek	(389)	(301)
- odpis aktualizujący należności z tyt. leasingu finansowego krótkoterminowego	(8)	(8)
- odpis aktualizujący odsetki od leasingu finansowego	(2)	(2)
- pożyczki krótkoterminowe	12 262	9 332
- odsetki od pożyczek	639	475
- należności z tytułu leasingu długoterminowe	302	671
- należności z tytułu leasingu krótkoterminowe	387	729
- odsetki od leasingu finansowego długoterminowe	36	120
- odsetki od leasingu finansowego krótkoterminowe	81	168
Stan na koniec okresu (netto)	15 069	12 308
Odsetki od pożyczek niezapłacone:	639	475
- termin zapłaty do 3 m-cy	179	51
- termin zapłaty od 3 do 12 m-cy	71	123
- termin zapłaty powyżej 12 m-cy	-	-
- aktualizowane	389	301
Odsetki od leasingu niezapłacone:	117	288
- termin zapłaty do 3 m-cy	26	53
- termin zapłaty od 3 do 12 m-cy	55	115
- termin zapłaty powyżej 12 m-cy	36	120

* Należności własne nie obejmują należności handlowych i innych tj. z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń, od pracowników z tytułu działalności socjalnej i bytowej, udzielonych zaliczek, od towarzystw ubezpieczeniowych itp.

d) Zmiana stanu aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	31.12.2002	31.12.2001
Stan na początek okresu	3 903	2 165
- obligacje i bony komercyjne	3 903	2 165
a) zwiększenia (z tytułu)	18 444	3 903

d) Zmiana stanu aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	31.12.2002	31.12.2001
- nabycie obligacji	-	3 873
- dyskonto odsetek od obligacji	-	30
- nabycie weksli	18 444	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	22 347	2 165
- wykup obligacji	3 903	2 165
- sprzedaż weksli	18 444	-
Stan na koniec okresu	-	3 903
- obligacje	-	3 903

e) Zmiana stanu aktywów dostępnych do sprzedaży	31.12.2002	31.12.2001
Stan na początek okresu	-	-
a) zwiększenia (z tytułu)	156	-
- przeniesienie z długoterminowych aktywów finansowych akcji Lucas Bank S.A.	23	-
- nieruchomość przejęta za długi	73	-
- przeniesienie z długoterminowych aktywów finansowych udziałów Serum Software Sp. z o.o.	60	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	23	-
- sprzedaż akcji Lucas Bank S.A.	23	-
Stan na koniec okresu	133	-
- nieruchomość przejęta za długi	73	-
- udziały Serum Software Sp. z o.o.	60	-

1.2 Charakterystyka instrumentów finansowych

1.2.1 Transakcje IRS (Interest Rate Swap)

Polegają na transakcjach wymiany oprocentowania umownej w kontrakcie kwoty bazowej bez zmiany waluty tej kwoty. W transakcjach przeprowadzanych przez spółkę zamianie podlegała zmienna stopa procentowa (oparta na stawkach WIBOR) na stopę stałą. Transakcje te były zawierane w ramach zarządzania ryzykiem stopy procentowej związanym z zadłużeniem spółki i zabezpieczają przed wzrostem rynkowych stóp procentowych, wg których są obliczane koszty finansowe związane z zadłużeniem PGF.

Na dzień bilansowy spółka posiadała otwarte następujące transakcje IRS:

1. Transakcja z dnia 04.02.2002 r. z umowną kwotą wymiany 10 mln PLN polegającą na zamianie oprocentowania zmiennego (WIBOR 3M) – otrzymywanego przez PGF w okresach trzymiesięcznych na oprocentowanie stałe 9,5% p.a. – płacone przez PGF w okresach miesięcznych. Transakcja wygasła w dniu 06.02.2003 r.
2. Transakcja z dnia 05.02.2002 r. z umowną kwotą wymiany 20 mln PLN polegającą na zamianie oprocentowania zmiennego (WIBOR 1M) – otrzymywanego przez PGF w okresach miesięcznych na oprocentowanie stałe 9,45% p.a. – płacone przez PGF w okresach miesięcznych. Transakcja wygasła w dniu 07.02.2003 r.
3. Transakcja z dnia 05.02.2002 r. z umowną kwotą wymiany 10 mln PLN polegającą na zamianie oprocentowania zmiennego (WIBOR 1M – 0,05p.p.) – otrzymywanego przez PGF w okresach miesięcznych na oprocentowanie zmienne (WIBOR 3M) – płacone przez PGF w okresach

trzymiesięcznych. Transakcja wygasła w dniu 06.02.2003 r.

Transakcje 1. i 3. w efekcie powodowały dla PGF zamianę oprocentowania zmiennego (WIBOR 1M - 0,05 p.p.) – otrzymywanego w okresach miesięcznych na oprocentowanie stałe (9,5% p.a.) płaconego w okresach miesięcznych od umownej kwoty 10 mln PLN.

Wszystkie ww. transakcje są wyceniane jako transakcje handlowe, mają możliwość wcześniejszego rozliczenia (zamknięcia) po wartości godziwej, a płatności z nimi związane są rozliczane netto. Nie występuje dodatkowe zabezpieczenie przyjęte lub złożone.

Z transakcjami tymi nie wiąże się inne ryzyko.

Istniejące na dzień bilansowy zobowiązania z tytułu zajętych pozycji w transakcjach IRS wynoszą 129 tys. PLN i są związane z wyceną wartości godziwej tych transakcji na dzień bilansowy.

1.2.2 Zerokosztowe strategie opcyjne na stopę procentową

Polegają na transakcjach wymiany oprocentowania umownej w kontrakcie kwoty bazowej bez zmiany waluty tej kwoty z określeniem maksymalnego i minimalnego poziomu stóp procentowych (struktura „korytarza”) lub z innym określeniem poziomu stóp procentowych (struktura „mewy). Transakcje te były zawierane w ramach zarządzania ryzykiem stopy procentowej związanym z zadłużeniem spółki i zabezpieczają przed wzrostem rynkowych stóp procentowych wg których są obliczane koszty finansowe związane z zadłużeniem PGF.

Na dzień bilansowy spółka posiadała otwarte zerokosztowe strategie opcyjne:

1. Transakcja z dnia 13.01.2000 r. z umowną kwotą wymiany 40 mln PLN – strategia kupna opcji CALL z ceną wykonania 13,55% z jednoczesną sprzedażą opcji PUT z ceną wykonania 11,15% oraz sprzedażą opcji CALL strategią zerokosztową struktur opcyjnych z 6-cio miesięcznymi okresami odsetkowymi zabezpieczającą przed wzrostem stopy procentowej (WIBOR 6M) ponad poziom 13,55% (przy czym przy WIBOR 6M powyżej 16% - stopa dla Spółki wynosi WIBOR 6M – (minus) 2,45% z jednoczesnym określeniem minimalnych stóp procentowych w okresie trwania transakcji na poziomie 11,15%. Transakcja wygasła w dniu 13.01.2003r. Transakcja ta zabezpieczała oprocentowanie wyemitowanych obligacji serii A o stopie opartej o stawkę WIBOR 6M.

Transakcje te są wyceniane jako transakcje handlowe, mają możliwość wcześniejszego rozliczenia (zamknięcia) po wartości godziwej, a płatności z nimi związane są rozliczane netto. Nie występuje dodatkowe zabezpieczenie przyjęte lub złożone.

Z transakcjami tymi nie wiąże się inne ryzyko.

Istniejące na dzień bilansowy zobowiązania z tytułu zajętych pozycji w transakcjach zerokosztowych strategii opcyjnych na stopę procentową wynoszą 453 tys. PLN i są związane z wyceną wartości godziwej tych transakcji na dzień bilansowy.

1.2.3 Transakcje terminowe FORWARD zakupu waluty

Polegają na dokonaniu transakcji zakupu waluty z dostawą (lub bez dostawy) w przyszłości po z góry określonej cenie (FORWARD) określonej na podstawie bieżącego kursu wymiany (SPOT) i kosztu finansowania instrumentu. Terminowe transakcje zakupu FORWARD są dokonywane w celu ograniczenia ryzyka wzrostu kursu walutowego wynikającego z istniejących w PGF zobowiązań walutowych związanych z importem towarów, przy czym zwykle dokonywane transakcje nie są powiązane z konkretnymi płatnościami, a jedynie zabezpieczają poziom zobowiązań walutowych. Z tego również powodu zwykle nie dochodzi do rzeczywistej realizacji kontraktu (dostawy waluty), ale jego zamknięcie (poprzez transakcję odwrotną) przed lub w dniu wygaśnięcia. Transakcje FORWARD mogą być również związane z zabezpieczeniem ryzyka walutowego związanego z transakcjami CCIRS.

Na dzień bilansowy spółka posiadała otwarte transakcje FORWARD:

1. zakupu w przyszłości 257.511 tys. CZK z datą rozliczenia 26.03.2003 r. po cenie 0,14788 związaną z transakcją CCIRS opisaną w pkt 1.2.4 pkt 1,
2. zakupu w przyszłości 169.205 tys. CZK z datą rozliczenia 04.04.2003 r. po cenie 0,14818 związaną z transakcją CCIRS opisaną w pkt 1.2.4 pkt 2.

Wszystkie transakcje FORWARD są wyceniane jako transakcje handlowe, mają możliwość wcześniejszego zamknięcia (poprzez zawarcie transakcji odwrotnej), a płatności z nimi związane są rozliczane netto. Nie występuje dodatkowe zabezpieczenie przyjęte lub złożone.

Z transakcjami tymi nie wiąże się inne ryzyko.

Istniejące na dzień bilansowy zobowiązania z tytułu zajętych pozycji w transakcjach FORWARD zakupu waluty wynoszą 8.065 tys. PLN i są związane z wyceną wartości godziwej tych transakcji na dzień bilansowy.

1.2.4 Transakcje CCIRS (Cros Currency Interest Rate Swap)

Polegają na transakcjach wymiany oprocentowania umownej w kontrakcie kwoty bazowej wraz ze zmianą waluty tej kwoty. W transakcjach przeprowadzanych przez spółkę zamianie podlegała zmienna stopa procentowa (oparta na stawkach WIBOR) związaną z walutą PLN na stopę stałą związaną z walutą obcą (CZK – czeska korona). Transakcje te były zawierane w ramach zarządzania z zadłużeniem spółki w celu zminimalizowania kosztów finansowych poprzez wykorzystanie dysparytetu stóp procentowych związanych z różnymi walutami i zabezpieczają przed wzrostem rynkowych stóp procentowych w PLN wg których są obliczane koszty finansowe związane z zadłużeniem PGF. Połączenie zadłużenia z transakcją CCIRS działa w praktyce jak przewalutowanie.

Na dzień bilansowy spółka posiadała otwarte następujące transakcje CCIRS:

1. Transakcja z dnia 22.03.2002 r. z umowną kwotą wymiany 30.000 tys. PLN – na kwotę 257.511 tys. CZK z jednoczesną zamianą oprocentowania w PLN (opartego na stawce WIBOR 1M) na oprocentowanie stałe równe 5% p.a. Transakcja wygasa w dniu 26.03.2003 r. i posiada miesięczne okresy odsetkowe. W okresach miesięcznych spółka otrzymuje oprocentowanie wg stawki WIBOR 1M od umownej kwoty 30.000 PLN, natomiast płaci oprocentowanie wg stawki 5% p.a. od umownej kwoty 257.511 tys. CZK przeliczane na PLN wg aktualnego kursu wymiany PLN/CZK
2. Transakcja z dnia 02.04.2002 r. z umowną kwotą wymiany 20.000 tys. PLN – na kwotę 169.205 tys. CZK z jednoczesną zamianą oprocentowania w PLN (opartego na stawce WIBOR 1M) na oprocentowanie stałe równe 4,75% p.a. Transakcja wygasa w dniu 04.04.2003 r. i posiada miesięczne okresy odsetkowe. W okresach miesięcznych spółka otrzymuje oprocentowanie wg stawki WIBOR 1M od umownej kwoty 20.000 PLN, natomiast płaci oprocentowanie wg stawki 4,75% p.a. od umownej kwoty 257.511 tys. CZK przeliczane na PLN wg aktualnego kursu wymiany PLN/CZK.

Wszystkie transakcje CCIRS są wyceniane jako transakcje handlowe, mają możliwość wcześniejszego rozliczenia (zamknięcia) po wartości godziwej, a płatności z nimi związane są rozliczane netto.

Nie występuje dodatkowe zabezpieczenia przyjęte lub złożone.

Z transakcjami tymi wiąże się ryzyko walutowe analogiczne jak w przypadku kredytów denominowanych w obcych walutach.

Istniejące na dzień bilansowy zobowiązania z tytułu zajętych pozycji w transakcjach CCIRS wynoszą 4.667 tys. PLN i są związane z wyceną wartości godziwej tych transakcji na dzień bilansowy.

Wartość godziwa

Przy ustalaniu wartości godziwej instrumentów pochodnych są wykorzystywane rynkowe kwotowania banków określające wartość instrumentu przy założeniu jego zamknięcia na dzień bilansowy lub wycenę instrumentu odwrotnego (FORWARD).

1.2.5 Jednostki GAMMA SFIO

Jednostki funduszu rynku pieniężnego GAMMA SFIO zarządzanego przez WARTA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. są nabywane w celu lokowania wolnych środków pieniężnych. Jednostki te charakteryzują się dużym poziomem bezpieczeństwa (środki funduszu są lokowane na rynku pieniężnym) oraz dużą płynnością, są więc dobrą alternatywą krótkoterminowych lokat bankowych.

Na dzień bilansowy spółka posiadała 17.482,9642 jednostek GAMMA SFIO (Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty) o wartości godziwej w wysokości 2.371 tys. PLN.

1.2.6 Zobowiązania finansowe

Na pozycję tę składają się:

- kredyty bankowe krótkoterminowe zaciągnięte na finansowanie bieżącej działalności. W bilansie wykazane zostały w wysokości skorygowanej ceny nabycia. Szczegółowy wykaz, warunki oprocentowania oraz terminy spłat przedstawia nota nr 23c.
- zobowiązania z tytułu wyemitowanych przez spółki obligacji na okaziciela za pośrednictwem:
  - Banku Pekao S.A. z terminem wykupu w styczniu i marcu 2003r.
  - ABN AMRO S.A. z terminem wykupu od stycznia do marca 2003 r.
  - Banku Handlowego S.A. z terminem wykupu do stycznia 2003r.Obligacje wyemitowane zostały w celu finansowania bieżącej działalności.
Warunki oprocentowania przedstawia nota nr 23d.
Zobowiązania z tytułu obligacji wyceniane są w kwocie wymagającej zapłaty.
- zobowiązania wobec Skarbu Państwa z tytułu zakupu przedsiębiorstwa Państwowego występują w czterech spółkach.
Oprocentowanie jest płatne kwartalnie i wynosi 0,5% poniżej wskaźnika wzrostu cen dóbr inwestycyjnych ogłaszanego dla poprzedniego kwartału przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.
Zobowiązania wobec Skarbu Państwa wycenione są w kwocie wymagającej zapłaty.
- W celu poprawy płynności spółka Urtica Sp. z o.o. kontynuuje program sekurytyzacji wierzytelności. Strony programu to: Urtica – Finanse S.A., Bank Handlowy S.A. w Warszawie. W ramach programu Urtica Sp. z o.o. ceduje wierzytelności na Urtica – Finanse, która pozyskuje środki finansowe z banku z przeznaczeniem na zapłatę za wierzytelności emitując papieru dłużne, prowadząc jednocześnie procedurę windykacyjną. Zasada powyższego programu zakłada kredytowanie szpitala przez okres 180 dni. Jest to swego rodzaju kredyt odnawialny (pod zastaw faktur wymagalnych i niewymagalnych) z 6-miesięcznym okresem zapadalności.

1.2.7 Pożyczki udzielone i należności własne

Na pozycję tą składają się:

- pożyczki udzielone oraz przejęte w wyniku fuzji odbiorcom – Aptekom wyceniane według skorygowanej ceny nabycia oszacowanej za pomocą efektywnej stopy procentowej.
- należności z tytułu leasingu finansowego wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia oszacowanej za pomocą efektywnej stopy procentowej.

1.2.8 Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

stanowią zakupione krótkoterminowe obligacje wyemitowane przez spółki zależne. Transakcje te są dokonywane na warunkach rynkowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży stanowią posiadane udział w Serum Software Sp. z o.o. w Gdańsku, które zostały sprzedane w m-cu kwietniu 2003 roku.

1.2.9 Odpisy aktualizujące aktywa finansowe ilustruje poniższe zestawienie

Treść	od 01.01 do 31.12.2002	od 01.01 do 31.12.2001
1. Zwiększenia	778	2 482
- utrata wartości udziałów w spółkach	-	308
- obligacje nabyte – dodatnia wycena bilansowa	-	30
- odpis wartości udzielonych pożyczek długo- i krótkoterminowych	478	927
- odsetki od pożyczek	229	1207
- włączenie do konsolidacji – odsetki od pożyczek	71	-
- odpis wartości należności z tytułu leasingu finansowego	-	8
- odsetki od leasingu finansowego	-	2
2. Zmniejszenia	505	1 289
- przywrócenie wartości udziałów w spółce	22	343
- zapłata pożyczek	228	-
- spisanie pożyczek	43	-
- zapłata odsetek od pożyczek	212	944
- umorzenie odsetek od pożyczek	-	2
3. Wycena bilansowa dodatnia	171	30
- wycena bilansowa nabytych obligacji	-	30
- wycena bilansowa jednostek uczestnictwa funduszu Gamma	17	-

1.2.10 Koszty odsetek od zobowiązań finansowych długo- i krótkoterminowych ilustruje poniższa tabela:

Koszty zobowiązań finansowych	od 01.01 do 31.12.2002	od 01.01 do 31.12.2001
1. Zobowiązania długoterminowe	9 178	14 319
a) Odsetki zrealizowane	6 423	9 543
- wyemitowane obligacje w okresie spłaty	5 834	9 543
- odsetki od kredytów	589	-
b) Odsetki niezrealizowane	2 755	4 776
- wyemitowane obligacje w okresie spłaty	2 699	4 776
- odsetki od kredytów	56	-
2. Zobowiązania krótkoterminowe	25 114	54 642
a) Odsetki zrealizowane	24 921	53 584
- kredyty bankowe	21 548	36 916

Koszty zobowiązań finansowych	od 01.01 do 31.12.2002	od 01.01 do 31.12.2001
- wyemitowane obligacje	3 026	-
- wyemitowane bony komercyjne	-	15 803
- zobowiązania wobec Skarbu Państwa	300	865
- leasing środków trwałych	24	-
- pożyczki	23	-
b) Odsetki niezrealizowane	193	1 058
- kredyty bankowe	-	1 052
- wyemitowane obligacje	193	-
- zobowiązania wobec Skarbu Państwa	-	6
Razem koszty zobowiązań	34 292	68 961

* Wszystkie odsetki niezrealizowane przypadają do zapłaty w terminie 3 miesięcy

2. Za zobowiązania warunkowe Grupa uznaje potencjalny przyszły obowiązek wykonania świadczeń, których powstanie jest uzależnione od zaistnienia określonych zdarzeń.

Zobowiązania warunkowe (po uwzględnieniu eliminacji w Grupie) wynoszą 212 139 tys. zł., w tym poręczenia i gwarancje 145 572 tys. zł.

Zobowiązania warunkowe (z wyłączeniem poręczeń i gwarancji) odnoszą się głównie do:

- wartości towarów obcych wyprowadzanych sukcesywnie ze składu celnego w kwocie 32 145 tys. zł.,
- weksli odbiorców oddanych do dyskonta w kwocie 19 743 tys. zł.,
- zawartych umów o roszczenia odszkodowawcze w kwocie 9 815 tys. zł.,
- zobowiązań wobec BZ WBK S.A. w kwocie 4 744 tys. zł. z tytułu opcji prawa odkupu do dnia 30 sierpnia 2003r. oraz obowiązku odkupu po 31 sierpnia 2003r. 129.901 szt. akcji PGF S.A. zakupionych wcześniej przez bank od spółek zależnych Grupy.

Kwota udzielonych gwarancji i poręczeń dotyczy:

- posiadaczy obligacji wyemitowanych przez URTICA FINANSE S.A. w związku z obsługą Programu Sekurytyzacji do kwoty 53.000 tys. zł,
- kredytów w łącznej kwocie 10 760 tys. zł,
z tego:
  - spółce SPV (URTICA FINANSE S.A.) w ramach Programu Sekurytyzacji w okresie trwania tego programu w kwocie 10.500 tys. zł.
  - dwóm odbiorcom spółek zależnych w kwocie 260 tys. zł.
- wystawionych weksli gwarancyjnych i poręczeń dla 6 kontrahentów na łączną kwotę 50 370 tys. zł., oraz dalszym 13-tu dostawcom wystawiono weksle in blanco do wysokości zobowiązań,
- poręczenia za zobowiązanie spółki zależnej PGF URTICA Sp. z o.o. we Wrocławiu z tytułu udzielenia jej kredytu dyskontowego w łącznej kwocie 31.207 tys. zł.
  - przez BIG Bank Gdański S.A. w Warszawie 13.920 tys. zł.
  - przez BRE Bank S.A. Oddział Regionalny Wrocław 7.000 tys. zł.
  - przez BPH PBK S.A., Centrum Korporacyjne Wrocław 7.000 tys. zł.
  - przez Reinffenisen Bank Polska S.A. w Warszawie 3.000 tys. zł.
  - przez ING BŚ S.A. w Katowicach 287 tys. zł.
- na rzecz odbiorców nagród loterii Programu „Dbam o Zdrowie” w kwocie 60 tys. zł.
- udzielonego poręczenia dla odbiorcy spółki zależnej z tytułu najmu lokalu 175 tys. zł.

Zobowiązania warunkowe występujące w ramach Grupy prezentuje szczegółowo nota 26 b.

3. Zobowiązania wobec budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego z tytułu prawa własności budynków i budowli – nie występują.
4. W okresie sprawozdawczym w Grupie Kapitałowej nie zaniechano żadnego rodzaju działalności oraz nie przewiduje się takiego zaniechania w następnym okresie.
5. W okresie sprawozdawczym nie były ponoszone koszty z tytułu wytworzenia środków trwałych w budowie, środków trwałych na własne potrzeby.
6. Nakłady inwestycyjne poniesione w okresie sprawozdawczym br. wyniosły 24 632 tys. zł.
z tego:
  - na inwestycje rzeczowe 21 732 tys. zł.
  - na inwestycje kapitałowe 2 900 tys. zł.
 Planowane nakłady inwestycyjne w okresie najbliższych 12 miesięcy wynoszą 63 500 tys. zł.
z tego:
  - na inwestycje rzeczowe 27 500 tys. zł.
  - na inwestycje kapitałowe 36 000 tys. zł.

- 7.1 Transakcje z podmiotami powiązanymi, jeżeli jednorazowa lub łączna wartość kilku transakcji zawartych przez dany podmiot powiązany w okresie 12 miesięcy stanowi wyrażoną w złotych równowartość kwoty 500.000 EURO.

W okresie objętym raportem PGF S.A. lub jednostki od niego zależne nie zawierały transakcji z podmiotami powiązanymi, których wartość przekracza 500 tys. EURO, poza typowymi i rutynowymi transakcjami w ramach Grupy Kapitałowej zawieranych na warunkach rynkowych, których charakter i warunki wynikają z bieżącej działalności operacyjnej.

W ramach zarządzania gotówką w Grupie Kapitałowej PGF S.A. spółka zależna – Cefarm - Lublin S.A. nabywała krótkoterminowe obligacje wyemitowane przez PGF S.A. (na koniec roku spółka ta posiadała obligacje o łącznej wartości 21,9 mln PLN). Jednocześnie PGF S.A. nabywała krótkoterminowe obligacje emitowane przez spółki zależne PGF Urtica Sp. z o.o. i Farm-Serwis Sp. z o.o. (na koniec roku PGF S.A. posiadała obligacje o wartości nominalnej – odpowiednio 16 i 4 mln PLN). Transakcje te były dokonywane na warunkach rynkowych.

- 7.2 Dane liczbowe podmiotów powiązanych kapitałowo z PGF S.A. prezentuje poniższa tabela.

L.p.	Nazwa podmiotu	Procent posiadanej o kapitału	Wzajemne rozrachunki			Wzajemne transakcje	
			Należności	Aktywa finansowe	Zobowiązania	Przychody	Koszty
1.	PGF - Łódź Sp. z o.o. w Łodzi	100	12 469	-	88 758	47 977	289 988
2.	PGF Sp. z o.o. w likwidacji w Sosnowcu	100	-	-	5 718	17	142
3.	PGF Sp. z o.o. w Gdańsku	100	82	-	48 800	672	144 885

L.p.	Nazwa podmiotu	Procent posiadanego o kapitału	Wzajemne rozrachunki			Wzajemne transakcje	
			Należności	Aktywa finansowe	Zobowiązania	Przychody	Koszty
4.	PGF Sp. z o.o. w Szczecinie	100	118	-	27 853	1 025	87 741
5.	PGF Sp. z o.o. w Łomży	56,10	593	-	20 379	3 944	110 275
6.	PGF Sp. z o.o. w likwidacji w Katowicach	100	1 295	-	13 155	16 448	226 389
7.	PGF Sp. z o.o. w Tarnowcu	100	9	-	32 443	1 556	147 378
8.	PGF Sp. z o.o. we Wrocławiu	100	2 835	-	117 493	7 578	352 937
9.	Bez Recepty Sp. z o.o. w Łodzi	100	6	-	204	1 236	89
10.	PGF -BYDGOSZCZ S.A. w Bydgoszczy	97,73	1 418	-	30 236	20 296	123 043
11.	PGF Sp. z o.o. w likwidacji w Kaliszu	100	369	-	18 476	4 435	51 876
12.	PGF URTICA Sp. z o.o. we Wrocławiu	100	124	-	23 596	1 438	39 053
13.	BIOMEDIC Sp. z o.o. w upadłości w Kielcach	100	-	-	9 716	74	53
14.	PGF CEFARM Sp. z o.o. w Dywitach	100	742	-	40 120	8 748	164 808
15.	PZF CEFARM-Lublin S.A. w Lublinie	100	961	21 829	1 453	5 847	58 855
16.	PGF CEFARM – Poznań Sp. z o.o. w Poznaniu	100	2 562	-	58 407	20 587	242 084
17.	CLINIKA.PL S.A. w Gdańsku	97,43	14	-	579	108	56
18.	„Laboratorium Galenowe Olsztyn” Sp. z o.o. w Dywitach	100	41	-	68	770	123
19.	PGF Sp. z o.o. w Warszawie	100	24	-	42 400	263	139 856
20.	„FARM-SERWIS” Sp. z o.o. w Łodzi	100	183	186	5 060	271	436
21.	CDL URTICA– TERPOL Sp. z o.o. w Sieradzu	100	52	-	-	3 019	37
22.	Apteki „CEFARM” Sp. z o.o. w Bydgoszczy	100	90	-	4 379	978	45 805
23.	PGF CEFARM-Lublin Sp. z o.o. w Lublinie	100	468	-	58 218	59 310	199 102
24.	URTICA Zaop. Aptek Sp. z o.o. we Wrocławiu	100	-	-	-	-	-
	Razem		24 455	22 015	647 511	206 597	2 425 011

8. W bieżącym okresie nie wystąpiły żadne wspólne przedsięwzięcia, które nie podlegałyby konsolidacji.
9. Przeciętne zatrudnienie w 2002 roku w jednostce dominującej oraz w spółkach zależnych objętych konsolidacją wynosiło 3 336 osób, z tego:
- na stanowiskach robotniczych 1.145 osób,
  - na stanowiskach nierobotniczych 2.191 osób.
- Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2002 r. wynosił 3.173 osoby.
10. W okresie sprawozdawczym w organom zarządczym i nadzoru jednostki dominującej wypłacono wynagrodzenia:
- członkom Zarządu 2 047 tys. zł
  - członkom Rady Nadzorczej 254 tys. zł

Członkowie Zarządu nie pobierali wynagrodzenia w spółkach zależnych.

Osobom nadzorującym Spółkę wypłacono wynagrodzenia z innych tytułów niż udział w Radzie w kwocie 333 tys. zł.

Członkowie Rady Nadzorczej nie pobierali wynagrodzenia w spółkach zależnych.

Organom zarządczym i nadzorczym spółek zależnych w okresie sprawozdawczym wypłacono wynagrodzenia jak niżej:

- członkom Zarządu 7 281 tys. zł
- członkom Rady Nadzorczej 294 tys. zł

Osobom nadzorującym spółki zależne wypłacono wynagrodzenia z innych tytułów niż udział w Radzie w kwocie 101 tys. zł

11. W okresie sprawozdawczym jednostka dominująca nie udzieliła kredytów, pożyczek i gwarancji członkom zarządu i jej organom nadzoru.

Nie występują również żadne tego typu zadłużenia z lat ubiegłych w odniesieniu do członków organów nadzoru oraz ich współmałżonków, krewnych i powinowatych .

Zadłużenie członków Zarządu PGF S.A. z tytułu udzielonych pożyczek na dzień 31.12.2002 r. wynosi 12 tys. zł. Zgodnie z umową pożyczka oprocentowana jest wg zmiennej stopy procentowej WIBOR 6 M na ostatni dzień każdego miesiąca i podlega spłacie w równych ratach miesięcznych do końca miesiąca marca 2003 roku.

Zadłużenie współmałżonków, krewnych i powinowatych członków Zarządu PGF S.A. z tytułu udzielonych pożyczek wynosi na dzień 31.12.2002r. łącznie 476 tys. zł. plus odsetki.

Oprocentowanie w/w pożyczek wynosi 15% w skali roku, zaś ich spłata nastąpić ma w równych ratach miesięcznych do końca miesiąca lutego 2007r.

Wartość niespłaconych pożyczek udzielonych przez podmioty zależne na dzień 31.12.2002 roku wynosi w odniesieniu do:

- członków Zarządu - 38 tys. zł. Oprocentowanie wynosi odpowiednio 18% w skali roku, zgodnie z umową spłata nastąpi do końca listopada 2003 r. oraz 11,8 % i przewidywanym umową terminem spłaty do września 2005r.

- członków Rady Nadzorczej – 8 tys. zł. Oprocentowanie wynosi 15,5% w skali roku. Zgodnie z umową spłata nastąpi do końca lutego 2003r.

12. Sprawozdanie finansowe nie ujmuje żadnych zdarzeń, które dotyczyły lat ubiegłych.

13. Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym, a nie zostały uwzględnione w sprawozdaniu finansowym.

- W dniu 06.01.2003 r. złożono w Sądzie Rejonowym w Katowicach VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wnioski o zarejestrowanie otwarcia postępowania likwidacyjnego spółki zależnej od PGF - "Polska Grupa Farmaceutyczna" Sp. z o.o. w Katowicach. Likwidatorem jest Pan Franciszek Cag. Likwidacja Spółki zależnej w Katowicach jest jednym z elementów procesu optymalizacji i reorganizacji Grupy Kapitałowej PGF ukierunkowanej na uproszczenie struktury organizacyjnej i redukcję kosztów stałych. Działalność operacyjną w zakresie zaopatrzenia farmaceutycznego aptek została w pełni przejęta przez PGF S.A. Oddział w Katowicach.
- W dniu 12.01.2003 r. spółka wykupiła 200 szt. trzyletnich obligacji korporacyjnych serii A o łącznej wartości nominalnej 40 mln PLN wyemitowanych w dniu 12.01.2000 r. Agentem emisji był bank Pekao S.A. Zgodnie z warunkami emisji obligacje zostały wykupione w dniu zapadalności (12.01.2003 r.) po wartości nominalnej.
- W dniu 24.01.2003 r. PGF S.A. podpisała dokumenty dotyczące prywatyzacji Przedsiębiorstwa Państwowego PZF "Cefarm" w Krakowie w trybie przepisów art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 roku o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych wydane na podstawie art. 39 ust. 3 tej ustawy. Podpisane dokumenty obejmują:
  - akt zawiązania spółki akcyjnej - Przedsiębiorstwa Zaopatrzenia Farmaceutycznego CEFARM - Kraków Spółka Akcyjna w Krakowie (nowopowołana spółka),
  - statut Spółki AkcyjnejGłówne elementy umów prywatyzacyjnych to, między innymi:
  - kapitał nowopowołanej spółki będzie wynosił 72.000.100,00 zł i będzie się dzielił na 720.001 akcji imiennych o wartości nominalnej 100 zł każda,
  - PGF S.A. obejmie 360.001 akcji o łącznej wartości nominalnej 36.000.100,00 zł i pokryje je w całości wkładem pieniężnym,
  - Skarb Państwa obejmie 360.000 akcji o łącznej nominalnej wartości 36.000.000,00 zł i pokryje je w całości wnosząc do Spółki aport rzeczowy w postaci przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 551 KC pozostającego do dnia przekazania Spółce we władaniu Przedsiębiorstwa Państwowego pod nazwą Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Farmaceutycznego "CEFARM" w Krakowie,
  - uprawnionym pracownikom Przedsiębiorstwa Zaopatrzenia Farmaceutycznego "CEFARM" w Krakowie przysługuje prawo do nieodpłatnego nabycia do 15% akcji Spółki należących do Skarbu Państwa na zasadach określonych w art. 36-38 w związku z art. 49 ust.4 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 roku o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych oraz rozporządzeniu Ministra Skarbu Państwa z dnia 3 kwietnia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad podziału uprawnionych pracowników na grupy, ustalenia liczby akcji przypadających na każdą z tych grup oraz trybu nabywania akcji przez uprawnionych pracowników (Dz. U. Nr 33, poz. 200),
  - Skarb Państwa przyznaje Polskiej Grupie Farmaceutycznej Spółce Akcyjnej z siedzibą w Łodzi, jako założycielowi Spółki, prawo pierwszeństwa nabycia akcji Skarbu Państwa przeznaczonych do zbycia, z wyłączeniem akcji dla uprawnionych pracowników, przez okres 5 lat od dnia zawarcia umowy przenoszącej prawo użytkowania wieczystego i własność nieruchomości. Ceną nabycia akcji przy korzystaniu z prawa pierwszeństwa będzie ich wartość bilansowa ustalona na podstawie ostatniego

zatwierdzonego rocznego sprawozdania finansowego. Nie może być ona niższa od ceny nominalnej akcji. Prawo pierwszeństwa nie obejmuje pakietu 15% akcji zbywanych przez Skarb Państwa pracownikom.

- Polska Grupa Farmaceutyczna S.A. jako akcjonariusz większościowy zobowiązuje się, iż nowopowołana spółka w okresie pięciu lat od jej rejestracji dokona inwestycji w aktywa trwale przedmiotu umowy w wysokości 14.000.000,00 zł (czternaście milionów złotych) z tym zastrzeżeniem, że inwestycje w finansowy majątek trwały będą zgodne z planami rzeczowo-finansowymi inwestycji,
  - Stosownie do art. 44 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 roku o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych w związku z art. 231 kodeksu pracy nowopowołana spółka przejmuje wszystkich pracowników zatrudnionych na umowę o pracę na czas nie określony w PZF "CEFARM" w Krakowie w dniu zarejestrowania spółki i zobowiązuje się, że nie rozwiąże z nimi umów o pracę przez okres minimum 5 /pięciu/ lat.
- W dniu 14.02.2003r. Spółka podpisała z Kredyt Bank S.A. w Warszawie II Oddział w Katowicach:
    - aneks do umowy kredytowej z dnia 14.02.2002r. dotyczącej odnawialnego kredytu obrotowego w wysokości 12 mln PLN. Zgodnie z aneksem termin spłaty kredytu przypada na dzień 13.02.2004 r.
    - umowę o odnawialny kredyt obrotowy w wysokości 15 mln PLN, będący odnowieniem kredytu spłaconego w dniu 08.11.2002r. Termin spłaty kredytu przypada na 13.02.2004 r.Kredyty przeznaczone są na finansowanie prowadzonej działalności gospodarczej. Ich oprocentowanie oparte jest na stawce WIBOR 1M, powiększonej o marżę banku. Kredyty nie są zabezpieczone na aktywach spółki. Spółka podpisała z Kredyt Bank S.A. umowy kredytowe na łączną kwotę 75 mln PLN.
  - W dniu 28.02.2003 r. zostały podpisane z Bankiem Zachodnim WBK S.A. trzy aneksy do umów o kredyt w rachunku bieżącym, zawartych w dniu 28.02.2002 r. :
    - umowy w wysokości 51 mln PLN, zawartej pomiędzy PGF S.A. i BZ WBK S.A. II O/Łódź
    - umowy w wysokości 4 mln PLN, zawartej pomiędzy PGF S.A. i BZ WBK S.A. I O/Katowice
    - umowy w wysokości 7 mln PLN, zawartej pomiędzy PGF S.A. i BZ WBK S.A. III O/Poznań.Aneksy wydłużają okres kredytowania do dnia 31.03.2003 r.
W dniu 28.02.2003 r. została podpisana umowa zlecenia gwarancji dewizowej na rzecz jednego z dostawców PGF na kwotę 4 mln USD (jest to kontynuacja gwarancji wygasającej w dniu 28.02.2003 r.).
  - W dniu 21.03.2003 r. spółka wykupiła 200 szt. trzyletnich obligacji korporacyjnych serii B o łącznej wartości nominalnej 40 mln PLN wyemitowanych w dniu 21.03.2000 r.
Agentem emisji był Bank Pekao S.A. Zgodnie z warunkami emisji obligacje zostały wykupione w dniu zapadalności po wartości nominalnej.
  - W dniu 28.03.2003 r. udzielone zostało poręczenie wierzytelności Banku Millennium S.A., wynikających z wystawienia gwarancji bankowej do kwoty 1.500,- tys. PLN, na rzecz "PGF Urtica" Sp. z o.o. Poręczenie udzielone zostało do kwoty 1.933,33 tys. PLN na okres 6 miesięcy.
Z tytułu poręczenia PGF S.A. nie otrzyma od spółki zależnej wynagrodzenia.
PGF S.A. udzieliła poręczeń dla "PGF Urtica" Sp. z o.o. na łączną kwotę 24.357,93 tys. PLN.
  - W dniu 31.03.2003r. zostały podpisane z Bankiem Zachodnim WBK S.A. następujące umowy kredytowe oraz aneksy do funkcjonujących umów kredytowych:
    - umowa o kredyt rewolwingowy w transzach w wysokości 51 mln PLN na okres do dnia 28 lutego 2006 r., zawarta pomiędzy PGF S.A. i BZ WBK S.A. II O/Łódź,
    - aneks do umowy o kredyt w rachunku bieżącym, zmniejszający kwotę kredytu do 20 mln PLN i wydłużający okres kredytowania do dnia 29 lutego 2004 r. Aneks dotyczy umowy zawartej pomiędzy PGF S.A. i BZ WBK S.A. II O/Łódź,

- aneks do umowy o kredyt w rachunku bieżącym, zmniejszający kwotę kredytu do 2 mln PLN i wydłużający okres kredytowania do dnia 29 lutego 2004 r. Aneks dotyczy umowy zawartej pomiędzy PGF S.A. O/Katowice i BZ WBK S.A. I O/Katowice,
- aneks do umowy o kredyt w rachunku bieżącym, zmniejszający kwotę kredytu do 2 mln PLN i wydłużający okres kredytowania do dnia 29 lutego 2004 r. Aneks dotyczy umowy zawartej pomiędzy PGF S.A. O/Poznań i BZ WBK S.A. III O/Poznań,
- umowa o kredyt w rachunku bieżącym, w wysokości 2 mln PLN na okres do dnia 29 lutego 2004 r., zawarta pomiędzy PGF S.A. O/Łódź i BZ WBK S.A. II O/Łódź,

W wyniku podpisanych umów zrestrukturyzowane zostało zadłużenie PGF S.A. w BZ WBK S.A.

Spółka zawarła z Bankiem Zachodnim WBK S.A. umowy o kredytowanie na łączną kwotę 77 mln PLN oraz umowę zlecenia gwarancji dewizowej na kwotę 4 mln USD, z czego największa umowa dotyczy kredytu rewalwingowego w transzach w wysokości 51 mln PLN. Kredyty nie są zabezpieczone na składnikach majątkowych PGF. Umowy zawierają zapisy nie odbiegające w sposób znaczący od zapisów typowych dla tego rodzaju umów kredytowych.

- W dniu 29 kwietnia 2003r. Fitch Ratings, międzynarodowa agencja ratingowa zmieniła perspektywę ratingu dla Polskiej Grupy Farmaceutycznej S.A. ze stabilnej na pozytywną. Ratingi krajowe PGF S.A. zostały utrzymane na dotychczasowym poziomie, to znaczy rating długoterminowy dla zadłużenia niezabezpieczonego na poziomie "BB+(pol)" (podwójne B z plusem) oraz rating krótkoterminowy na poziomie "B(pol)" (pojedyncze B).
- W dniu 06.05.2003 r. Rada Nadzorcza PGF S.A. na podstawie § 13 ust 9. Statutu Spółki, zdecydowała o wyborze "Ernst & Young Audit" Sp. z o.o. w Warszawie, ul. Emilii Plater 59 - podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych (nr uprawnień: 130), z którym ma zostać zawarta umowa o badanie sprawozdań finansowych i skonsolidowanego sprawozdania finansowego PGF za 2003 rok oraz przegląd jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego PGF za 6 miesięcy 2003 roku. Wcześniej Spółka nie korzystała z usług spółki "Ernst & Young Audit" Sp. z o.o. w zakresie badania sprawozdań finansowych.
- W dniu 09 maja 2003 r. została podpisana z Kredyt Bankiem S.A. umowa o odnawialny kredyt obrotowy w wysokości 30 mln PLN na okres od 9 maja 2003 r. do 9 maja 2005 r. Ponadto podpisany został aneks do umowy o odnawialny kredyt obrotowy w kwocie 20 mln PLN z dnia 08.08.2002 r., zmieniający rodzaj kredytu na kredyt w rachunku bieżącym i zmniejszający kwotę kredytu do 15 mln PLN. Umowa obowiązuje do 8 sierpnia 2003 r. Podpisane umowy nie zmieniły łącznej wysokości zadłużenia kredytowego PGF S.A. w Kredyt Banku S.A. W ciągu ostatnich 12 miesięcy Spółka zawarła z Kredyt Bankiem S.A. umowy kredytowe na łączną kwotę 72 mln PLN. Kredyty nie są zabezpieczone na składnikach majątkowych PGF. Umowy zawierają zapisy nie odbiegające w sposób znaczący od zapisów typowych dla tego rodzaju umów kredytowych.
- W związku z otrzymaną zgodą Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta oraz podpisanymi w dniu 24.01.2003 r. dokumentami dotyczącymi prywatyzacji Przedsiębiorstwa Państwowego PZF "Cefarm" w Krakowie, w dniu 27.05.2003 r. spółka przekazała kwotę 36.000.100 zł (pomniejszoną o 2.000.000 zł przekazanego w procesie prywatyzacji wadium) na konto PZF CEAFRM - Kraków S.A. (spółki w organizacji), obejmując jednocześnie 360.001 akcji serii A o wartości nominalnej 100 zł każda, które uprawniają do 50% + jeden głos w nowo tworzonej spółce. 360.000 akcji serii B o wartości nominalnej 100 zł każda obejmuje Skarb Państwa, pokrywając je w całości wkładem rzeczowym (aportem) w postaci prywatyzowanego przedsiębiorstwa. Inwestycja ma charakter długoterminowy i jest finansowana kapitałami własnymi PGF.

- W dniu 02.06.2003r. została podpisana z Bankiem Przemysłowo-Handlowym PBK S.A. umowa o Wielocelową Linię Kredytową w wysokości 10 mln PLN na okres do 31.03.2004 r.
Kredyt nie jest zabezpieczony na składnikach majątkowych PGF S.A.
Ponadto, w dniu 02.06.2003 r. podpisana została Umowa z Dodatkowym Dealerem włączająca do Programu Emisji Obligacji, w którym Dealerem jest ABN AMRO Bank Polska S.A., Bank Przemysłowo Handlowy PBK S.A. w charakterze subdealera.
W dniu 02.06.2003 r. podpisana została również Umowa Gwarancji Objęcia Obligacji. Kwota Gwarancji wynosi 20 mln PLN. Umowa zawarta jest do dnia 22.01.2004 r.
- W dniu 06.06.2003 r. odbyło się WZA PGF S.A., które podjęło uchwały o:
  - zatwierdzeniu sprawozdania finansowego Spółki za okres od 1 stycznia 2002 r. do 31 grudnia 2002 r.,
  - zatwierdzeniu sprawozdania Zarządu z działalności Spółki w roku obrotowym 2002,
  - przeznaczeniu zysku pochodzącego z roku obrotowego 2001 w wysokości 2.719.544,78 – w całości na kapitał zapasowy Spółki,
  - przeznaczeniu część zysku osiągniętego w roku obrotowym 2002 w kwocie 12.235.613 na wypłatę dywidendy, zaś pozostałej części zysku w kwocie 7.393.088,23 zł na kapitał zapasowy Spółki,
  - udzieleniu Członkom Zarządu oraz Członkom Rady Nadzorczej absolutorium z wykonania obowiązków,
  - powołaniu Członków Rady Nadzorczej
Obecnie Członkami Rady Nadzorczej są:
Jerzy Leszczyński
Krzysztof Kilian
Marek Budzisz
Jacek Radziwiłski
Piotr Dubno
Wiesław Oleś
Hubert Janiszewski
  - wyrażeniu pozytywnej opinii w kwestii projektu wdrożenia w Spółce zasad ładu korporacyjnego, określonych w uchwale Rady Giełdy Papierów Wartościowych,
  - zatwierdzeniu Regulaminu Walnego Zgromadzenia Spółki,
  - zmianie Statutu Spółki – uzupełnienie treści § 5 opisującego przedmiot działalności Spółki – poprzez dodanie zapisu w brzmieniu: „Działalność rachunkowo-księgowa.”

14. PGF S.A. nie ma prawnego poprzednika. Powstała w 1994 roku jako Spółka Akcyjna.

15. Skumulowana średnioroczna stopa inflacji z okresu ostatnich trzech lat działalności Grupy nie osiągnęła 100 %.

16. Nie zmieniono zasad rachunkowości i sposobu sporządzania sprawozdania finansowego w stosunku do roku ubiegłego za wyjątkiem zmian wynikających z przepisów znowelizowanej ustawy o rachunkowości oraz zmiany kwalifikowania wyposażenia do środków trwałych o jednostkowej cenie nabycia z 500 zł w roku ubiegłym do 1.000 zł w roku sprawozdawczym. Zmiana ta nie miała wpływu na osiągnięte wyniki, spowodowała tylko przemieszczenie w pozycjach kosztów rodzajowych, stąd nie dokonywano korekt prezentacyjnych. Szczegółowe objaśnienie różnic pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym i porównywalnymi danymi finansowymi, a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi sprawozdaniami finansowymi wynikające z nowelizacji ustawy o rachunkowości zawierają poniższe tabele. (PLIK “OBJAŚNIENIE RÓŻNIC”)

17. Sprawozdanie nie zawiera korekty błędów podstawowych, gdyż publikowane wcześniej sprawozdania sporządzane były zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości przedstawiając rzetelnie i jasno sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy Grupy Kapitałowej.

18. Z objęcia konsolidacją wyłączono dziewięć spółek zależnych. Wykaz tych jednostek oraz podstawowe dane osiągnięte za rok ubiegły zostały zaprezentowane w pkt 8.1 Wprowadzenia do niniejszego sprawozdania. Podstawę prawną wyłączenia omówiono szczegółowo w pkt 8.2 Wprowadzenia. Skrócone sprawozdania finansowe tych jednostek obejmujące bilans i rachunek zysków i strat prezentujące dane na rok bieżący i rok ubiegły stanowią załączniki do skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Przeciętne zatrudnienie w okresie sprawozdawczym i porównywalnym tych jednostek prezentuje poniższa tabela:

Lp.	Nazwa jednostki	Przeciętne zatrudnienie w osobach	
		rok 2002r.	rok 2001r.
1.	PGF Sp. z o.o. w likwidacji w Sosnowcu	2	25
2.	Bez Recepty Sp. z o.o. w Łodzi	2	2
3.	Zioła Lecznicze Sp. z o.o. w likwidacji w Krakowie	2	4
4.	CDL URTICA TERPOL Sp. z o.o. w Sieradzu	24	26
5.	BIOMEDIC Sp. z o.o. w upadłości w Kielcach	7	91
6.	BIOMEDIC Sp. z o.o. w likwidacji w Opolu	0	0
7.	Laboratorium Galenowe Olsztyn Sp. z o.o. w Dywitach	12	0
8.	URTICA Zaopatrzenie Aptek Sp. z o.o. we Wrocławiu	0	0
9.	URTICA FINANSE S.A. we Wrocławiu	0	0

19. Informacja o sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej PGF

Polska Grupa Farmaceutyczna w roku 2001 zakończyła proces restrukturyzacji Grupy Kapitałowej, który miał doprowadzić do uzyskania pełnych efektów synergii po procesach konsolidacyjnych. W wyniku przeprowadzonej restrukturyzacji w zakresie sprzedaży i dystrybucji został wyeliminowany problem wewnętrznej konkurencji, uporządkowano prawno-organizacyjne struktury w Grupie oraz zoptymalizowano potencjał logistyczny i zatrudnienie w holdingu. Rok 2002 ujawnił pierwsze efekty przeprowadzonych działań, a więc zmniejszenie kosztów operacyjnych (spadek o 9% w stosunku do roku ubiegłego), redukcję zadłużenia, a w rezultacie wzrost rentowności osiągananej przez Grupę PGF. Wyniki roku 2002 można uznać za zapowiedź trwałej poprawy sytuacji finansowej Holdingu.

W 2002 r. Grupa zanotowała wzrost przychodów ze sprzedaży o 2,5% w porównaniu do roku poprzedniego. Zysk na działalności operacyjnej wyniósł 70.779 tys. zł, co oznacza osiągnięcie rentowności operacyjnej 2,24%. Wygenerowanie zysku na poziomie operacyjnym pozwoliło Spółce na pokrycie kosztów finansowych netto (po odjęciu przychodów finansowych) i wypracowanie 33.928 tys. zł zysku przed opodatkowaniem oraz 24.504 tys. zł zysku netto.

Kolejny rok Grupa Kapitałowa wygenerowała dodatnie przepływy z działalności operacyjnej w kwocie 153 766 tys. zł, co pozwoliło na sfinansowanie działalności inwestycyjnej Spółki, obsługę zadłużenia oraz zmniejszenie o ponad 107 mln zł jego poziomu. Obecnie PGF w części nie wykorzystuje przyznaných jej limitów kredytowych, które stanowią zabezpieczenie utrzymania bieżącej płynności i finansowania dalszego rozwoju Grupy. Redukcja zadłużenia oraz spadkowa tendencja w poziomie rynkowych stóp procentowych przyczyni się do zmniejszenia w roku 2003 kosztów odsetkowych, a przez to dalszej poprawy osiąganej rentowności netto.

Reasumując, sytuacja finansowa Grupy Kapitałowej PGF na koniec 2002 roku wskazuje na utrwalenie pozytywnych efektów przeprowadzonego procesu restrukturyzacji i stanowi podstawę do dalszego rozwoju.